

LIETUVA – NEPRIKLAUSOMŲ VALSTYBIŲ TARPE

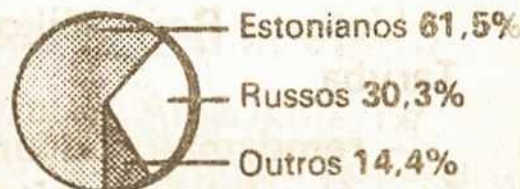
Países livres

Novos estados

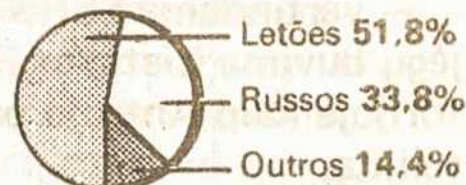
ESTÔNIA

População: 1.5 milhão (1989)

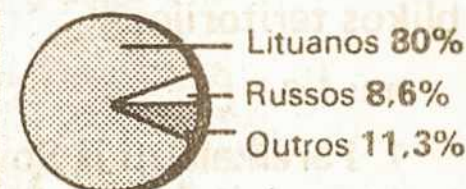
LETÔNIA

População: 2,6 milhões (1989)

LITUÂNIA

População: 3,7 milhões (1989)

France Presse

Fonte: The New York Times

Guarda de fronteira lituano examina passaporte. domínio soviético acaba após 51 anos

PASAULIS PRIPAŽISTA LIETUVOS RESPUBLIKA

Iki šiol Lietuvos Respublika pripažino šios valstybės: Airija, Albanija, Argentina, Armėnija, Australija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Chorvatija, Čekoslovakija, Čilė, Danija, Didžioji Britanija, Estija, Graikija, Gruzija, Islandija, Ispanija, Italija, Japonija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada, Kipras, Lenkija, Liuksemburgas, Malta, Moldova, Mongolija, Naujoji Zelandija, Niderlandai, Norvegija, Pietų Afrikos Respublika, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Rusija (RITFSR), Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Turkija, Ukraina, Urugvajus, Vatikanas, Vengrija, Vokietija, Brazilija, Kuša, Vietnamas.

LIETUVOS ŽMONĖS DEMOKRATIJOS GYNĖJAI

Rugpjūčio 26 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kreipėsi į Lietuvos žmones

Beveik pusantrų metų truko atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės kelias į tarptautinį pripažinimą – diplomatinį santykių atnaujinimą arba jų užmezgimą. Tas kelias pagaliau mus išvedė į platų tarptautinį vieškelį. Mūsų kantrybei ir atkaklumui pritare visas pasaulis. Lietuvos žmonės darbščiųomis rankomis ir laisvės trokštančia dvasia įveikė ekonominę blokadą, politinį ir karinį spaudimą.

Daugelį dienų ir naktų per žiemos speigus beginkliai Lietuvos žmonės apsupę saugojo parlamentą, svarbiausius valstybės pastatus, visų pavojų metu gynė pasirinktąjį kelią.

Suvokdami, kad sunkiausią laikotarpį jau esame praėję, džiaugdamiesi tuo, ką esame pasiekę, dėkojame

- už išsaugotą atgimimo viltį,
- už ryžtą ir atkaklumą pavojaus dienomis,
- už materialią paramą Lietuvos nepriklausomybei įtvirtinti.

Prisimindami jau sudėtas aukas už Nepriklausomybę, matome, kad mūsų aukia dar nemaža sunkumų pertvar-

S E M A N A R I O

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Juventus, 28 – Parque da Moóca
03124 SÃO PAULO. – SP. – BRASIL
Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj: Cr\$. 5.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATŪRIUS: Cr\$. 10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$. 500,00

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina: Cr\$. 100,00

I. P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 10.000,00

kant ekonomiką, įtvirtinant demokrati-
ją, siekiant pasitvirtinti gyvenimo vi-
siems, ir dar kartą kviečiame Lietuvos
žmones darbui, išvermei ir susitelkimui.

Lietuvos Respublikos AT
pirmininkas V. Landsbergis

REIKALAUJA SOVIETŲ
ARMIJOS IŠVEDIMO

*Lietuvos Respublikos Aukščiausioji
Taryba rugpiūčio 27 d. priėmė nutari-
ną dėl visiškai SSRS ginkluotųjų pajėgų
išvedimo iš Lietuvos Respublikos:*

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji
Taryba,

– remdamasi daugumos Lietuvos
žmonių aiškiai išreikštais reikalavimais
išvesti iš Lietuvos Sovietų Sąjungos ka-
riuomenę,

– vertindama SSRS ginkluotųjų pa-
jėgų buvimą Lietuvos Respublikos teri-
torijoje kaip Antrojo pasaulinio karo
relikta,

– dar kartą patvirtindama savo ne-
kintamą nuostatą dėl SSRS ginkluoty-
jų pajėgų išvedimo iš Lietuvos Respu-
blikos teritorijos,

n u t a r i a:

1. Pareikalauti iš Sovietų Sąjungos,
kad ji suderintais su Lietuvos Respubli-
kos terminais visiškai išvestų iš Lietuvos
Respublikos teritorijos SSRS sausumos
kariuomenės, karinio jūrų laivyno, kari-
nių oro pajėgų, rakėtinės ir visų kitų ka-
riuomenės rūšių dalinius.

2. Prašyti Jungtinių Amerikos Vals-
tijų, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir
Šiaurės Airijos Karalystės bei Prancūzi-
jos Respublikos vyriausybių ryžtingai
paremti Lietuvos Respublikos reikalavi-
mą visiškai išvesti SSRS ginkluotąsias

pajėgas iš Lietuvos Respublikos teritori-
jos.

3. Prašyti visų pasaulio valstybių –
Jungtinių Tautų narių – reikalauti, kad
Sovietų Sąjunga besąlygiškai įvykdytų
teisėtą Lietuvos Respublikos reikalavi-
mą visiškai išvesti SSRS ginkluotąsias
pajėgas iš Lietuvos Respublikos teritori-
jos.

Lietuvos Respublikos AT
pirmininkas V. Landsbergis

*Lietuvos Respublikos AT taip pat
nutarė:*

Pavesti Lietuvos Respublikos Vyriau-
sybei kreiptis:

– į Sovietų Sąjungos Vyriausybę dėl
SSRS ginkluotųjų pajėgų išvedimo iš
Lietuvos Respublikos teritorijos;

– į Jungtinių Amerikos Valstijų,
Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiau-
rės Airijos Karalystės, Prancūzijos Res-
publikos bei kitų valstybių vyriausybės
politinės ir diplomatinės paramos, kad
Sovietų Sąjunga nearidėliodama įvykdy-
tų teisėtą Lietuvos Respublikos reikala-
vimą.

Lietuvos Respublikos AT posėdžio
pirmininkas E. Gentvilas

LIETUVOS VĒLIAVOS ĮSTATYMAS

“Lietuvos aidas” liepos 6 d. paskelbė
“Lietuvos Respublikos įstatymą dėl Lie-
tuvos valstybinės vėliavos”.

Įstatymo I straipsnis nustato, kad Lie-
tuvos valstybinė vėliava yra tautinė vėlia-
va – audeklas, susidedantis iš trijų hori-
zontalių spalvotų juostų: viršutinės –
geltonos, vidurinės – žalios, žemutinės
– raudonos. Vėliava turi būti 1 metro
pločio ir 2 metrų ilgio. Vėliava gali būti
ir kitokių matmenų, tačiau visada vėlia-
vos pločio ir ilgio santykis turi būti tas
pats.

CIRURGIOES DENTISTAS

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
JAQUETAS DE PORCELANA

DR. PAULO R. NICIPORCIUKAS
R. Cap. Pacheco Chaves 1206, 1° and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarga-chuvas de todos os tipos para
homens, senhoras e crianças
Mini-sombrinhas tipo Italiano e Alemão
Vicente Vitor Banys Ltda.
Rua Coelho Barrados, 104 – V. Prudente
Fone: 274-0677, Res: 274-1886

Įstatymas nurodo kada ir kur valsty-
binė vėliava iškeliamą (pvz., nuolat ant
Gedimino pilies bokšto Vilniuje) Nau-
doti kitų valstybių vėliavas prie Lietu-
vos valdžios įstaigų neleidžiama, išsky-
rus įstatyme nurodytus atvejus.

VALSTYBĖS DIENA

Šiomet Lietuva primą kartą šventė
Valstybės dieną, siekdama išsaugoti sa-
vo tautą ir savo kultūrą. Liepos 6-oji
buvo paskelbta oficialia šventės diena.
1253 m. liepos 6 d. Mindaugas tapo
Lietuvos karaliumi, o Lietuva gavo Eu-
ropos pripažinimą. Tai buvo istorinis
tautos kovų už nepriklausomybę laimė-
jimas, ir nuo tada 738 metus Lietuva
gynė savo valstybingumą.

ATKURS DRAUGIJA

Prieškarinėje Lietuvoje veikusią Drau-
giją užsienio lietuviams remti (DULR)
nutarė atkurti Vilniaus mokytojų na-
muose birželio 21 d. susirinkę iniciato-
rių grupė. Susirinkime dalyvavo PLB
valdybos vicepirm. Algimantas Gurec-
kas ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos
atstovas Vidmantas Pavilionis. Draugi-
jos atkūrimui pritaria Pasaulio lietuvių
bendruomenė ir Lietuvos vyriausybė.
Iniciatyvinė grupė, savo koordinatoriu-
mi išrinkusi Alfonsą Augulį, nutarė at-
kuriamąją Draugijos užsienio lietuviams
remti konferenciją sušaukti Vilniuje spa-
lio mėnesį.

GEDIMINO METAI

Šiomet sukanka 650 metų, kai mirė
Didysis Lietuvos kunigaikštis Gedimi-
nas. Sukakčiai atžymėti “Gedimino me-
tų” iniciatyvinė grupė numato surengti
istorikų konferenciją ir pradėti senųjų
istorinių vietų tvarkymo akciją. Nori-
ma sutvarkyti pilių teritorijas, pirmiau-
siai Gedimino kapo kalną. Lauke ties
Veliuona norima pastatyti paminklą.

ISLANDIJOS GATVĖ

Apsvarstęs miesto pavadinimų sutei-
kimo komisijos pasiūlymą, Vilniaus
miesto Tarybos prezidiumas nusprendė,
ryšium su Lietuvos diplomatinių santy-
kių su Islandijos Respublika atnaujinimu,
J. Karoso gatvę pavadinti Islandijos
gatve.

M. THATCHER UŽTARĖ
PABALTIEČIUS

Buvusi Britanijos premjerė Margaret
Thatcher per vieną Europos viršūnių
konferenciją, kada buvo svarstomas pa-
siūlymas patvirtinti dabartinės Sovietų
Sąjungos sienas, ji viena tam pasiūlymui
pasipriešino sakydama, kad Didžioji
Britanija niekuomet nepripažino de ju-
re Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų
Sąjungą, ir ji to nedarysianti dabar. Pa-
siūlymas buvo atmestas.

VALSTYBĖS ŠVENTĖ

1253 METŲ LIEPOS 6 MINDAUGAS TAPO LIETUVOS KARALIU MI, O LIETUVA GAVO EUROPOS PRIPAŽINIMĄ. TAI BUVO ISTORINIS TAUTOS KOVŲ UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ LAIMĖJIMAS, IR NUO TADA 738 METUS LIETUVA GYNĖ SAVO VALSTYBINGUMĄ.

SIEMET LIETUVA PIRMA KARTA OFICIALIAI ŠVENTĖ VALSTYBĖS DIENĄ, SIEKDAMA IŠSAUGOTI SAVO TAUTĄ, SAVO KULTŪRĄ.

LIEPOS 6 VASAROS GĖLĖS PAPOUŠĖ IR VILNIAUS ARKIKATEDROJE ESANTĮ LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO BARELJEFA.

Bareljefe iškaltas lotyniškas įrašas su vertimu lietuviškai.

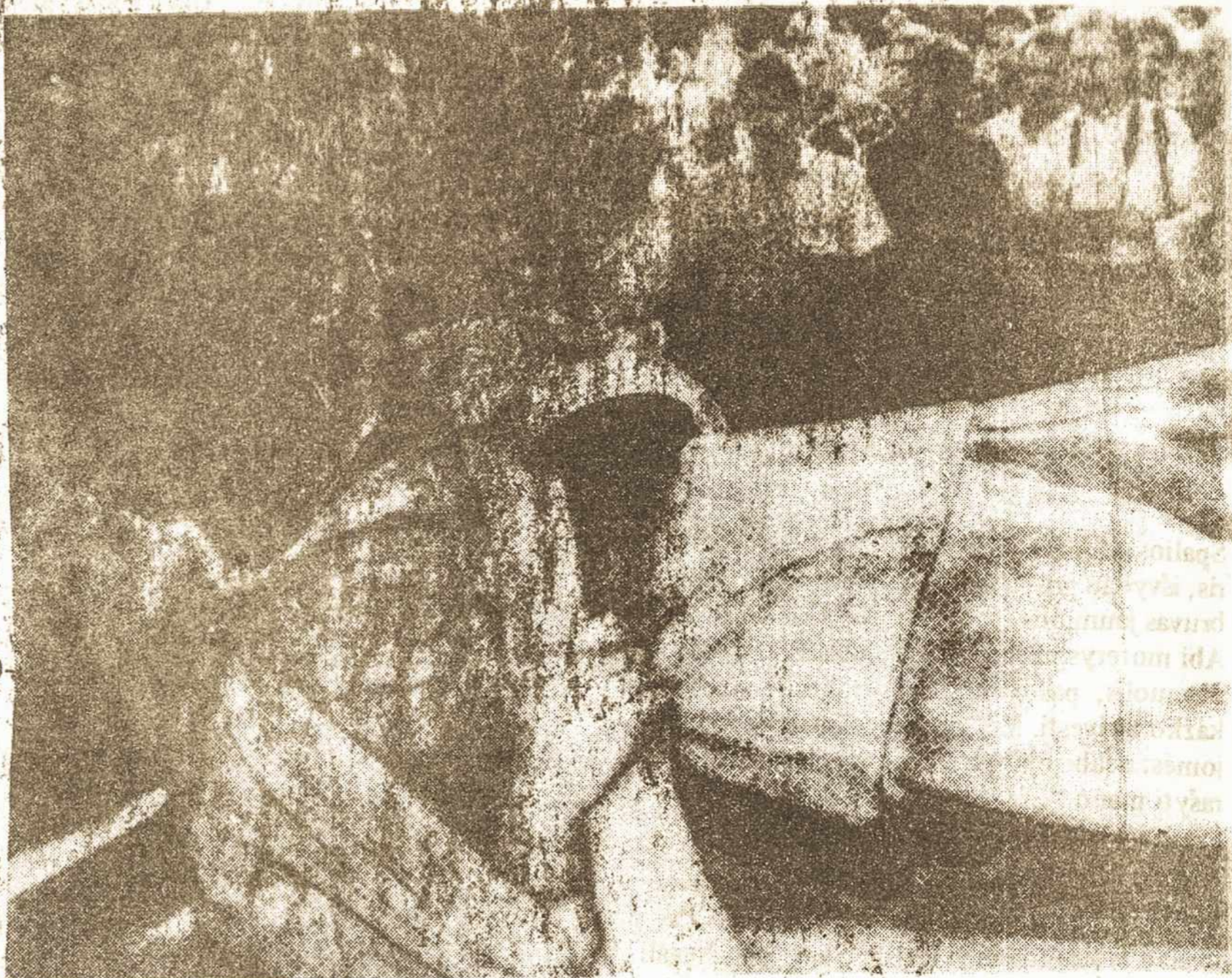
MINDAUGAS LIETUVOS KARALIUS, KARŪNUOTAS 1253 METAIS, YPATINGASIS ŠV. ROMOS BAŽNYČIOS SŪNUS, LIETUVOS VYSKUPYSTĖS ĮSTEIGĖJAS, PIRMO SIOS KATEDROS STATYTOJAS.

Įrašas sustatytas pasiremiant Popiežiaus Inocento IV raštu (1251.VII.7) "Carissimo in Christo filio nostro Mindowe Illustri Rege Lithowie..." Pabrėžtina, kad Popiežiaus bulėje 1251 m. Lietuvos vardas (Lithowie) yra žymiai daug artimesnis "Lietuvai", negu, rodos, vėliau atsiradęs "Lithuania" (kurs, tačiau, įrašytas ir vėliau iškaldintam minėtam bareljefe "Rex Lithuaniae"). Rašybos "Lithuania" dar įsikandė laikosi anglų kalba rašantys; prancūzai tik paskutiniu laiku išmetė "h", nors sako, galima rašyti tiek "Lituanie", kiek "Lithuanie" italai ir ispanai be niekur nieko vartoja tik "Lituania", o brazilai dar galutinai nenusistatę, nors oficialiai ir spaudoj rašoma beveik išimtinai tik "Lituânia".

Tinka pastebėti, kad paskutiniu metu ir lotyniškai rašoma ne "Lithuania" kaip kad būdavo anksčiau, o "Lituania" (plg., pavyzdžiui, lietuviško mišiolio bei liturginių skaitinių vertimo Romos duotą aprobaciją) (PG)

BALTARUSIJA BENDRADARBIAUJA SU LIETUVA

Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius gegužės 20 d. painformavo Laisvos Europos Radiją, kad jis ir Baltarusijos ministras pirmininkas Viačeslav Kebič nutarė įsteigti bendrą komisiją puolimams prieš Lietuvą tirti. Baltarusijos valdžia bendradarbiauja su lietuvių pareigūnais ir jos vidaus reikalų ministro pavaduotojas apsilankė Vilniuje. Baltarusija suėmė tris asmenis ryšium su lietuvio pasieniečio Žagunio nužudymu.

Lietuva „išlaisvinusio“ raudonarmiečio paminklas nuverstas Šiauliuose. Nuotrauka: Leszek Wdowinski/Reuter

PRIVALOMA DARBO TARNYBA

Estijos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą, kuriuo respublikoje įvedama, nebe alternatyvinė, o privaloma civilinė darbo tarnyba visiems Estijoje pastoviai gyvenantiems jaunuoliams. Tuoj pačiu jaunuoliai Estijoje atleidžiami nuo privalomos tarnybos raudonojoje armijoje. Kaip pastebi apžvalgininkai, Estijos Aukščiausiosios Tarybos priimtas įstatymas gali dar labiau paaštrinti vykstantį konfliktą tarp respublikos valdžios ir sovietinės valdžios Maskvoje, reikalaujančios, kad šaukiamojo amžiaus jaunuoliai Estijoje atliktų tarnybą sovietų kariuomenėje. Sunku numatyti, sako apžvalgininkai, ar ir kaip Estijos valdžia pajėgs apsaugoti jaunuolius nuo jų prievartinio ėmimo į sovietinę armiją, juoba, kad sovietų kariniai komisariatai ir toliau veiks Estijoje. Estijos Aukščiausioji Taryba dabar svarsto įstatymų projektą dėl autonominių respublikos gynybinių pajėgų įsteigimo.

IDOMI STATISTIKA

JAV ir Japonijoje buvo pravesi tyrimai klausinėjimai, norint sužinoti, kokią grėsmę sudaro didžiausią karą grėsmę Japonijoje 24 proc. žmonių buvo nuomonės, kad didžiausią grėsmę sudaro JAV ir tik 22 proc. balsavo už Sovietų Sąjungą, kaip didžiausią priešą. JAV dauguma gyventojų mano, kad Japonijos ekonominė jėga yra didesnė grėsmė JAV, negu Sovietų Sąjungos karinis pajėgumas.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

KOMUNISTAI PRALAIMI VISUR

Ne tik Europoje, Amerikoje, bet Afrikoje komunistai prarado populiarumą. Net tokia juodųjų organizacija kaip Afrikos Tautinė Taryba (ANC) kuri pretenduoja į valdžią. Pietų Afrikoje ruošiasi peržiūrėti savo santykius su komunistais, kurie iki šiol ten vyravo. ANC valdyboje tebėra žymūs komunistai, kaip komunistų partijos sekretorius Joe Slovo (lietuvių kilmės) ir Harry Gwala.

SOVIETŲ KARIAI NENORI GRĮŽTI Į TĖVYNĘ

Pagal sutartį sovietai turėtų atitraukti visu savo įgulą iš Rytų Vokietijos iki 1994 m. Dar Vokietijoje yra likę apie 200.000 karių, kurie labai nenori prarasti gero gyvenimo ir grįžti atgal į skurdą, neturint darbo ir kur padoriai apsigyventi. Dabar jie atlyginimą, nors ir mažą, gauna tikrais pinigais (markėmis) ir galia už juos parduotuvėse nusipirkti prekių.

LIETUVIAI TOBULINASI

Washingtono valstijos amerikiečių universitetas kasmet organizuoja tobulinimosi vasaros kursus Romoje amerikiečiams studentams ir svečiam – jauniem akademikam. Šiais metais kursuose dalyvauja ir du lietuviai architektai iš Vilniaus – Gintaras Stauskis ir Kęstutis Gaulia. Prieš ketverius metus jie įkūrė privačią projektavimo firmą – "Vilniaus projektavimo bendrovę A-7, kurioje dabar dirba iš viso apie 10 architektų. Gintaras Stauskis ir Kęstutis Gaulia atvyko į Romą ir apsistojo Washingtono universiteto skyriaus Romoje svečių namuose

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

Antanina GARMUTĖ

EŠALONAI

Savo broliams ir seserims
Sibiro tremtyje skiria

Autorė

"Vaikai – labiausiai privilegijuota
klase mūsų visuomenėje"

I. I. Leninas

VIZITAS

Spalio 1 d. pavakare, atidariusi savo buto duris, išvydau grupę žmonių: dvi moteris ir juodbruvas jaunuolis šypsodamiesė suguzėjo vidun. Abi moterys nusiavę batus, atsisėdo salone. Jaunuolis, pastoviniavęs koridoriuje, išėjo dar kažko atsivesti. Mes, moterys, maloniai kalbėjome: neabejojau, kad tai buvę tremtiniai, aprašyti mano "Ešelonuose" ("Literatūra ir menas", 1988 m. rugsėjo 3, 10 ir 17 d.) Deja.

Ėjo tas jaunuolis ir pagyvenęs šiviesiaplaukis vyras. Jis drąsiai atsisėdo, išpūtė akis. Padvėlkė Sibiro šalčiu... Pasimečiau. "Ne. Negali būti" – vijau iš galvos klaikų įtarimą.

O svečiai pasijuto padėties viešpačiai. "Pažįstate jį?" – plieniniu balsu paklausė jaunesnė moteris. "Žinoma – atsakiau. – Matytas prieš 40 metų – ešelonų laikai..." – Kas? Pavardę sakykit" – vėl reikalavo.

– Tai jūs pasisakykit, kas tokie ir kokiu tikslu pas mane atėjo? – atsipeikėjau po pirmo išgąščio.

– Aš – Radzevičius. Atpažįstat?

– Taip. Tik tada buvot plonesnis ir liesesnio veido... – Priėmiau naują likimo spjūvi.

Jie susėdo ratu. Lyg vilkai užpjudyta zuiki puolė mane. Žodžiais. Aš vėl išvydau atminty tą baisų miškelį Panemunėje, tas rankas, grobiančias drobes ir grabnyčių žvakes... Išgirdau tą pikta bambėjimą už mano žioplūna, kad nesuprantu, už ką šaudys...

– Kodėl neatėjot pas mane prieš rašydama straipsnį? – tarsi pratesė anų laikų minti.

– To betrūko: akyse jūsų matyt nenorėjau.

– Jūs nekaltą žmogų apšmeižėt. Aš su juo gyvenu jau 21 metus, ir galiu prisiekti, kad jis geras ir kad žmonių į Sibirą nevezė. – žėrė argumentus jaunesnė moteris.

– Atleiskit, bet mane vežė ne prieš 20, o prieš 40 metų.

Radzevičius turbūt prisiminė patarle, kad geriausia gynyba yra puolimas:

– Aš jūsų niekada nepažinojau, tai iš kur jūs mane tada pažinot? Birutės gatvėje jokių Garmų nežinau, niekas nežino. Stribu nebuvau ("aš ir nerašiau, kad jūs stribas"), aš šautuvo rankose nelaikiau, kooperatyve nedirbau, buvau ne pardavėjas, o buhalteris ("koks skirtumas, vežant žmones?"), aš 30 metų dirbu radijo gamykloj.

Veltui bandžiau irodinėti išibrovėliams, kur Birutės gatvėje mano tėvų namas (dabar nr. 32). Kad aš pažinojau tos gatvės gyventojus – jų nameliai paeiliui – Radzevičius, Jankevičius, Urbonas, Babravičius, Bukšnius, Stinskus, Gvildienė, Šostauskus, Simanavičius... Ir savo išvežėja – kaimynų sūnų. Ji.

– Rašot, kad aš prašiau jus rašyti Garbės rašta, – bet tai daro profsajungos.

Nerašiau, kad prašėt jūs. Ir ne Garbės rašta. O kad "prireikė mano rašysenos" Jūsų pažįstamas asmeniškai sveikino jus, ir prašė manęs. Nepykai: parašiau – padariau paslauga, nematydama jūsų. (Žmogus, sėdėjęs prieš mane, nesuprato, kad man jį matyti – paprasčiau: slykštu).

RADZEVIČIUS: "Jūs apšmeižėt visa mano šeimą. Mano brolis direktorius, mes nedovanosim. Suvedėt sąskaitas. ("Kokias? Už ką?") Kas tada jums neleido bėgt, kai aš jūsų daiktus, kaip rašot, tempiau, – juk likot viena? "Buvo vairuotojas". – "Jo pavardė?" – Nežinau, ko nepažinojau – nerašiau".

JAUNUOLIS: "Kokia jūs kerštinga. Kraujo trokštate. Kam tą straipsnį rašėt? Lietuviai tauta ir taip maža – baigia viens kita išnaukinti".

– Kuo čia dėtas kerštas ir kraujas? Istoriškai rašiau. Žmonėms. Kas tautą naikino? Tremiamieji? Ar stalinistai? Radzevičių šeima gerbiau: tai buvo dori žmonės. Išskyrus vieną. Ir jam mano tėvai būtų atsilygine – jei būtų paleides.

RADZEVIČIUS: "Mano motina bažnyčionė. Jūs pagalvokite: tėvai buvo tikintys – tai kaip jų vaikai galėjo būti blogi? Jūs aš nevežiau".

– Šventa dvasia vežė? Įgavusi jūsų pavidalą? O gal aš pati save išsivežiau?

JAUNESNĖ MOTERIS: "Ji pasakė bile pavardę, kad tik kažkam atkeršytų".

– Gerbiamieji. Aš, grįžusi į Lietuvą, nuo nieko neslėpiau, kas mane išvežė. Kodėl tik dabar atsilieptė?

RADZEVIČIUS: "Atšaukit, kad tai buvau ne aš. Kitaip jums bus blogai". Visi išibrovėliai tą patį kartojo.

Vėl paaiškinau, kad tuomet žiūrėjau mirčiai į akis: ką atpažinau – atpažinau. Radzevičių. Kitaip negaliu sakyti. Atšaukti ir susitarti atsiskaitau.

– Tada pakelkit archyvus ir įrodykit, kad aš vežiau. – neatstojo.

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

– Jums reikia – jūs ir kelkit, o man atminties užtenka. Ir Sibiro gana.

VYRESNĖ MOTERIS: "Tai jūs vunderkinė – ir žmones pažinojot, ir pavarde atsiminėt?"

RADZEVIČIUS: "Vaikui nesunku apsirikti"

– Kai pati ryškiausia atmintis? Ešelone man sukako 14 metų. Galėjot vežt – tokią pareigą atlikt, – bet kam gasdinot sušaudymu?

VYRESNĖ MOTERIS: "Birutės gatvėje gyveno toks valkata stribas Paška, rusiškai šnekėjo. Tai gal jis jus vežė? Juk veždavo tamsiomis naktimis – kaip galima buvo išžiūrėti veidus?"

– Nepažinojau jokio Paškos. O Radzevičius šnekėjo su manim ne rusiškai, bet deja, lietuviškai.

Tuomet Radzevičius atsistojo ir ėmė šaukti.

– Jūs tik pasivažinėjot, o man ir mano vaikams gyvenimą sugriovėt.

– Ar jūs norėtumėt savo vaikams, anūkams tokio "pasivažinėjimo"? Sveikata prarasta...

RADZEVIČIUS: "Sveikata – menkniekis. Senatvėje vis tiek visi ją praranda."

Gauja, išibrovusi į mano butą (nenuostabu: juk vaikus gaudė gavėse į Sibirą vežti) nesiruošė išeiti. Todėl paraginau:

– Ka gi. Vežkit vėl. Šaudykit. Dabar jau nebaisu – gyvenimas pragyventas.

RADZEVIČIUS: "O. Dabar jūsų laikai. Visi vaikštote galvas iškele, didvyrius vaidinant. Jūs į Sibirą, žinoma, jau neišveši. Bet yra teisimai. Viešumos. Korespondentai. Viskas yra... Ir viską rasim"...

– Skaterija daroga. – palinkėjau išdžiūvusia burna. Šantažas tuo tarpu baigėsi. Ką dar sugalvos? Ko gali laukti iš tu, kuriems dar maža išvežimu?

1988.10.03

P.S. Praėjo beveik mėnuo. Tebesu gyva. Galvoju šaltai.

Argi visi jūs, buvę egzektoriai, sieksite atgauti prarasta šlove... savo aukų rankomis?

Persitvarkymas kviečia persitvarkyti ir jūsų sąžines (kurios gal miegojo visą gyvenimą). Mes buvę tremtiniai, nejučiamė jums keršto ir neapykantos – nematuokite kitų savo mastu. Jūs išrovėte mus iš gimtinės, pakirtote mūsų šaknis (tremtinių kaaulais nusėtas Sibiras)). Kaip piktžolės suvežėjote jus – krauju ir ašaromis aplaistytoje gimtojoje žemėje. Todėl nors ATMINTI nenorėkite iš mūsų atimti.

Turėtumėt, pagaliau, suprasti, kad Jūsų viintelis kelias į ATGIMIMĄ – ATGAILA. Tie kurie žengia juo, – dori, buvę suklaidinti, – niekada nebus vadinami sibirvežiais ir liaudies krikštijami "paklodžių meistrais"?

LITUANIA MALHAS
PÇA CASTRO ALVES, 33 . CAPIVARI
CAMPOS DO JORDÃO . SP
(0122) 62.3361

PALIVANAS

PNEUS - RODAS - BANCOS
TOCA-FITAS - ACESSÓRIOS

facilitamos o pagamento

Auto-radio 02 faixas com TV SOUND
AM/FM estéreo/TV4/TV5/TV6
Seletor local/distante para melhor
recepção de estações

AV. GOIÁS, 3324 – Tel. 441-4766
SÃO CAETANO DO SUL – SP.

AMERICARĖS VAISTAI Į LIETUVĄ

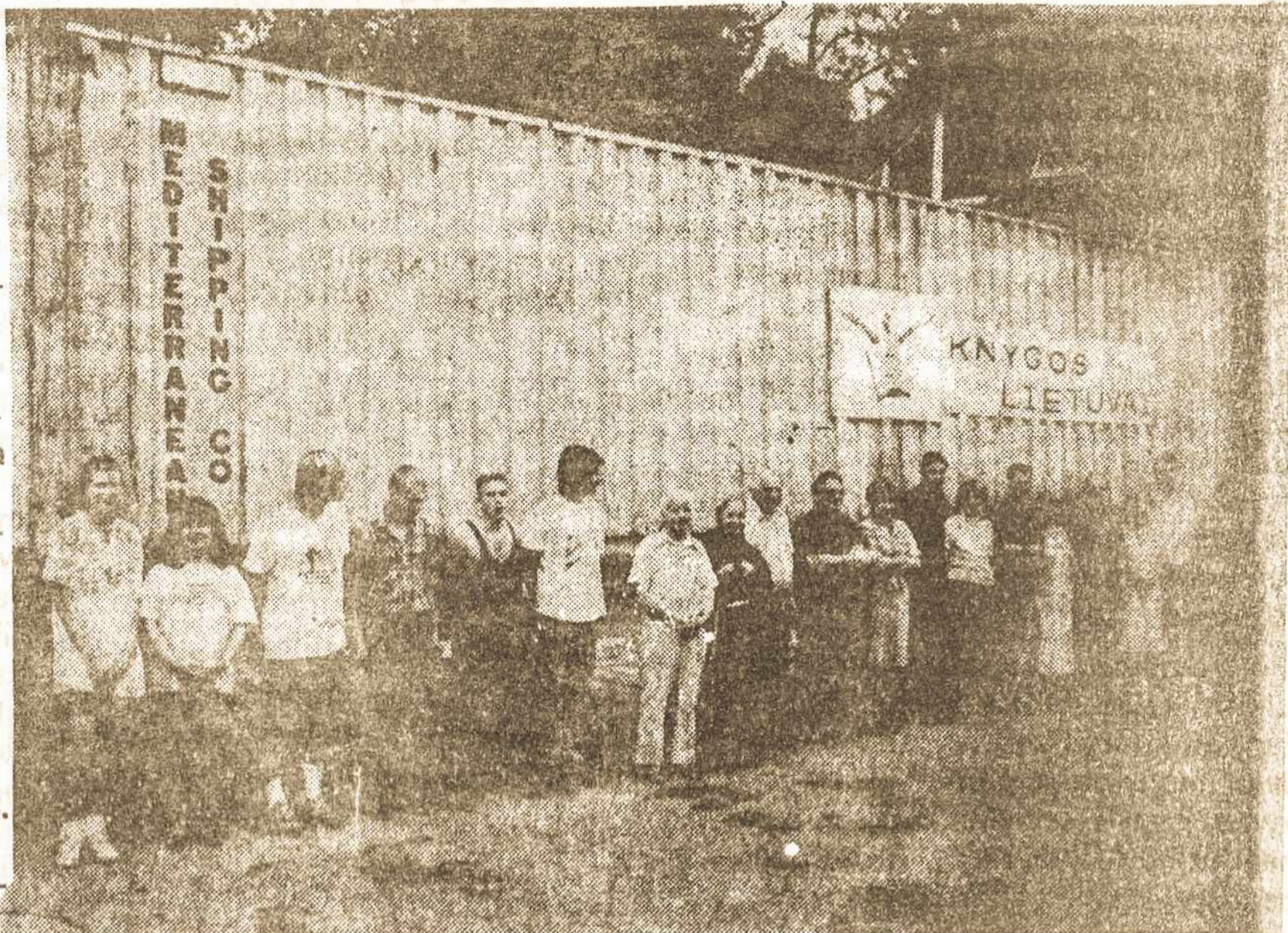
AmeriCares šalpos organizacijos vasario 16 d. iš Hartfordo lėktuvu skraidina masinę vaistų siuntą į Lietuvą. Vaistus lydės AmeriCares delegacija, kurioje yra Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos konsultantė medicininiais reikalais dr. Daina Bajorūnaitė iš Memorial Sloan-Kettering ligoninės

AmeriCares bus pirmoji privati, nevaldiška šalpos organizacija iš JAV suteikia kuanči Lietuvai masinę paramą po Baltųjų Rūmų paskelbtos prezidentinės iniciatyvos, kuri skatina teikti humanitarinę ir medicininę pagalbą tiesiogiai Lietuvai. Siuntą sudarys 44.000 svarų vaistų, kurie bus dalinami Lietuvos ligoninėm ir klinikom. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas tom institucijom, kurios aptar nauja vaikus ir vyresnio amžiaus žmones. Didesnę dalį siuntos sudarys AKDS (DPT) vakcina, kuri naudojama apsaugoti naujagimius ir vaikus nuo difterito, kokliušo ir stabligės. Taip pat bus siunčiami analgetikai, antiseptikai, chirurginės pirštinės, bintai ir įvairūs vaistai.

Reikalingų medikamentų sąrašus AmeriCares organizacijai parūpino Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa, remdama si Lietuvos Sveikatos Ministerijos ir "Caritas" sudarytas sąrašas. Sąrašai buvo peržiūrėti ir pritaikyti Amerikoje naudojamiem pakaitalam Medical Education Network firmos financininko Algio Lukoševičiaus, AmeriCare kvietė Lietuvos Katalikų Religinę Šalpą būti šio projekto konsultante-tarpininke su Lietuvos Sveikatos Apsaugos Ministerija. Visos siuntos vertė yra \$3.000.000 (trys milijonai JAV dolerių).

Be dr. Bajorūnaitės, AmeriCares organizacija yra pakvietusi dar tris gydytojus vykti kartu su jos delegacija į Vilnių: dr. Ernest Greenberg iš Memorial Sloan-Kettering ligoninės, dr. Doyt Conn bei dr. Chris Gade iš Mayo Clinic. Su delegacija keliaus ir Amerikos spaudos bei televizijos atstovai.

Specialus Boeing 727 lėktuvus išskris iš Hartfordo vasario 16 d. vakare ir pasieks Vilnių vasario 17 d. apie 11 val. ryto. Lėktuvus išbus maždaug 12 valandų Vilniuje, kol jį iškraus, ir pakils atgal į namus tą patį vakarą. Tuo metu, AmeriCares delegacija žada apžiūrėti įvairias Lietuvos ligonines ir aplankyti ligonius. Šį savaitgalį Lietuvą pasieks ir Project Hope delegacija. Project Hope vaistų

Lietuvių Katalikų religinės šalpos štabas bei savanorių ir svečių iš Lietuvos talka sukrovus 20 tonų knygų į konteinerį. Knygos iškeliauo liepos 12 d. į Lietuvą. Nuotr. Algio Norvilos

Pasikalbėjime su Lietuvos Religinės Šalpos specialių projektų vedėja Rasa Razgaitienė, AmeriCares prezidentas Stephen Johnson pareiškė: "Viliamės, kad čia bus pradžia ilgalaikio bendradarbiavimo tarp AmeriCares ir mūsų lietuvių draugų".

PERKA UŽSIENIO VALIUTĄ

Lietuvos bankas jau 1990 m. lapkričio mėnesį pradėjo supirkinėti užsienio valiutą, o š.m. balandžio pradžioje už ją mokamas kainas sulygino su spekuliantų pasiūlymais Gariūnuose. Ainis Gurevičius "Lietuvos ryto" balandžio 9 d. laidoje rašo, kad Lietuvos bankas tada už JAV dolerį mokėjo 30 rublių, už Kanados dolerį – 25, už Britanijos svarą sterlingų – 55, už Vokietijos markę – 19, už Danijos kroną – 5 rublius. Esą tada visą savaitę prie Lietuvos banko kasos langelio rikiavosi tokia užsienio valiutos turinčių žmonių eilė, kaip Maskvoje prie mėsos parduotuvių. Balandžio 5 d. vien tik Lietuvos banke Vilniuje buvo nupirkta užsienio valiutos už 700.000 rublių. Šiaip visoje Lietuvoje per dieną užsienio valiutos perkama daugiau kaip už milijoną rublių. Rekordas buvo pasiektas iš vieno asmens nupirkus 10.000 JAV dolerių. Telefonais siūlomos vis didesnės užsienio valiutos sumos, kai paaikšėjo, kad Lietuvos banko kainos yra aukštesnės už Sovietų Sąjungos bankų. Jie už JAV dolerį tada siūlė 27 rublius ir 32 kapeikas, o Lietuvos bankas – 30 rublių. Esą makleriai dabar užsienio valiutą supirkinėja Sovietų Sąjungoje ir veža par-

duoti Vilniun. Lietuvos bankas pralenkė anksčiau mokamomis kainomis pirmąsias Estijos banką. Sutelkęs pakankamas užsienio valiutos atsargas, Lietuvos bankas ją pradės pardavinėti, sustabdydamas spekuliaciją užsienio valiuta juodojoje Gariūnų rinkoje.

AULAS

PORTUGUĖS – INGLĖS – LITUANO
Tradução e versão – 272-1489.

NAUJA JUOSTELĖ

ANTANAS ŠABANIAUSKAS garsiausias Lietuvos pramoginės muzikos artistas naujai įgrotų jo gražiausių interpretacijų juostelė. "MŪSŲ LIETUVA".

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

SVARBŪS SUSITIKIMAI SU ITALIJOS PAREIGŪNAIS

Į Vatikano radijo lietuvių skyriaus klausimus atsako kunigas Robertas Gri-gas.

— *Jūs su lietuvių grupe atlydėjote į Romą 6 Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatus. Kaip Lietuvos katalikų atstovas drauge su deputatais dalyvavote visuose jų susitikimuose Romoje su įtakingais Italijos galiūnais veikėjais. Ką galėtumėte pasakyti apie šiuos svarbius susitikimus.*

— Nemanau, kad savo dalyvavimu su Lietuvos respublikos delegacijom nusižengiau kunigiško pašaukimo idealui. Jeigu matai progą pasitarnauti savo tėvynei, jos laisvės bylai, kodėl ja nepasinaudoti? Visiškai ramiai tai darau, kadangi prieš kelionę tariasi su aukščiausia Lietuvos Bažnyčios vadovybe ir pokalbiuose stengiausi perteikti ne savo, o didžiosios dalies katalikų visuomenės, Bažnyčios vadovybės požiūrį į esminius Lietuvos demokratizacijos, apsisprendimo ir nepriklausomos valstybės įtvirtinimo klausimus.

Per tas įtemptas dienas mus priėmė Italijos senato pirm. Spadolini, parlamentinės užsienio reikalų komisijos pirm. Piccoli, krikščionių demokratų internacionalo gen. sekretorius Bernasola, kr. demokratų, respublikonų, liberalų, net ir persitvarkiusiųjų komunistų, pasivadinusių kairiųjų demokratine partija, atsakingi pareigūnai, vadovai. Visuose pokalbiuose mūsų deputatai kantriai, bet principingai aiškino Lietuvos valstybingumo sustabdymo aplinkybes, tautos ir jos išrinkto parlamento veiksmų teisėtumą, diplomatinės ir politinės Vakarų paramos būtinumą. Šiandien Pabaltijo laisvės bylai, — būtinumą, kylantį iš demokratinių šalių Lietuvos aneksijos nepripažinimo politikos.

Vizito apvainikavimu laikytinas mūsų delegacijos susitikimas su Italijos premjeru Giulio Andreotti. Pokalbyje su Lietuvos parlamentarais premjeras net keletą kartų pabrėžė, kad Lietuvos statusas yra visiškai skirtingas, negu kitų Sov. Sąjungos respublikų, kad Vakarai tai nuolat pabrėžia. Jau prieš tai kr. demokratų internacionalo gen. sekretorius Bernasola sakė, kad prašyma pagalba iš Vakarų Gorbačioviui pažadėta tik su sąlyga, kad vyktų esminės ne vien ekonominės, bet ir politinės reformos. Dabar, pasak Bernasolos, Sov. Sąjungai būtų itin sunku siųsti naujus tankus į Vilniaus gatves.

Kaip ir visuose akstesniuose, taip ir šiame susitikime dėkojau katalikiškai italų tautai, jos krikščioniškoms bendrijoms ir valstybinėms įstaigoms už pa-

ramą persekiojamai Lietuvos Katalikų Bendrijai ilgoje okupacijos naktyje

Atmečiau kaltinimą Lietuvos parlamentui nedemokratiškumu, suteikdamas tą, mums tikintiesiems svarbiausią pavyzdį — konstitucinių teisių sugrąžinimą katalikams. Bažnyčios padėties restitucijos aktus. Perdaviau Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus mintį, kad už Lietuvos respublikos diplomatinį pripažinimą arba jo priartinimą būtų dėkinga ne tik respublikos vyriausybei, bet ir Lietuvos Katalikų Bažnyčiai, kuri nepriklausomos valstybės įtvirtinime, atkūrimo mato ir savo egzistencijos augimo garantiją.

Pokalbio pabaigoje įsidrašinau ir pasakiau gerbiamam premjerui, kad noriu į jį kreiptis ne tik kaip į valstybės vadovą, bet ir krikščionis į krikščionį, pakartodamas mūsų Mokytojo mintį: "Ką padarėte vienam iš mažiausių savo brolių, man padarėte". Priėmimas ir šis, ir visi kiti iš tikrųjų buvo labai nuoširdūs, draugiški, rodė smarkiai padidėjusį palankumą Lietuvai.

— *Ką galėtumėte pasakyti apie Lietuvos Bažnyčios dabartinę padėtį, jos santykius su valdžia?*

— Nesu politikas ar kompetetingas diplomatas, tačiau kasdien susidurdamas, ypač su švietimo, katalikiškojo jaunimo veiklos klausimais, turiu savo požiūrį, taip pat žinau daugelį savo konfratų, taip pat visuomenės veikėjų požiūrius. Lietuvos parlamento ir Katalikų Bažnyčios nuomonės nepriklausomybės, valstybingumo atkūrimo, žmogaus teisių klausimu absoliučiai sutampa. Yra tam tikrų skirtumų, prieštaravimų tarp įgyvendinimo pvz. jaunimo religinio švietimo, katechizacijos. Galbūt tie skirtumai, prieštaravimai, kyla dėl to, kad žmonės, kurie yra išrinkti net ir į naujausias demokratines Lietuvos valdžios struktūras, yra išauginti 50 metų atei-

zuotos visuomenės. Jiems suvokti katalikų religijos svarbą Lietuvos atgimimui, net ir turint gerą valią, kartais sunku. Tačiau padrašina, teikia pasitikėjimo, paguodžia tai, kad bent Aukščiausiuose mūsų nepriklausomos valdžios sluoksniuose pasiaukojančiai dirba, kaip parodė Sausio 13-osios įvykiai, aukštos kultūros, erudicijos ir geros valios žmonės, kurie yra išrinkti net ir į naujausias demokratines Lietuvos valdžios struktūras, yra išauginti 50 metų ateizuotos visuomenės. Jiems suvokti katalikų religijos svarbą Lietuvos atgimimui, net ir turint gerą valią, kartais sunku. Tačiau padrašina, teikia pasitikėjimo, paguodžia tai, kad bent Aukščiausiuose mūsų nepriklausomos valdžios sluoksniuose pasiaukojančiai dirba, kaip parodė Sausio 13-osios įvykiai, aukštos kultūros, erudicijos ir geros valios žmonės. Tai teikia viltį, kad visais atvejais bus surasti abiem pusėm priimtini sprendimai. Kor.

VILNIAUS PEDAGOGINIS INSTITUTAS

Šiomet, gegužės 23-30 dd. Lietuvoje, Vilniuje, vyks VII-asis Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Vilniaus Pedagoginiame Institute dirbs simpoziumo mokslinės krypties "Švietimas, pedagogika, psichologija" sekcijos. Jose bus nagrinėjamos aukštojo, vidurinio mokslo bei psichologijos problemos.

Tenai labai aktualu aptarti Lietuvos aukštosios ir vidurinės mokyklos pertvarka, išnagrinėti pasaulinę praktiką, įvairius švietimo ir aukštojo mokslo modelius.

Todėl simpoziumo organizatoriai siekia sudaryti pasaulyje gyvenančių lietuvių mokslininkų ir menininkų kartoteką; ir laukia galimai daugiau šioje srityje kompetetingų tautiečių iš viso pasaulio.

— BE ABEJONĖS, GALĖTUME PRITAIKYTI IR RATUS.
BET KĄ DARYSIME SU BEDARBIAIS?

LIETUVIAI AMERIKIEČIŲ FILME

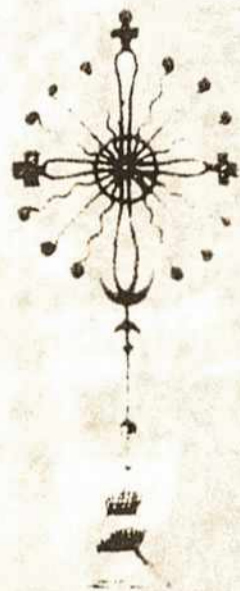
Švedų režisierius Lasse Hallstrom su-režisavo savo pirmą JAV filmą "Once Around" Vaidina Richard Dreyfuss, Holly Hunter, Danny Aiello, Gena Rowlands ir Laura San Giacomo. Dabar šis filmas rodomas Chicagoje 16 kino teatru

Čia tikrai norime suminėti, kas lietuviams miela, tas lietuviškumas šiame filme taip apšiai reiškiasi visokiame apraiškose: herojus pasisako esąs lietuvių kilmės jis išdrožia lietuvišką patarlę lietuvių kalba, jis pasakoja apie savo tėvus, prisirišusius prie lietuviškų tradicijų, kurių jis pats laikosi, nors tėvai jau mirę. Vestuvėse lietuvių tautinių šokių grupė šoka tautinį šokį ir dar daug daugiau lietuvių kalbos: daina, giesmė, krikštynos lietuviškas vardas dukrelei

Turtingas New Yorko pardavėjas Sam Sharpe (Richard Dreyfuss) veda išsimylėjusią merginą iš susicementavusios Bostono italų amerikiečių šeimos. Šis dabita važinėjęs prabangiu limuzinu, didžiuojasi, kad jo senelis buvo "generolas iš Lietuvos". Kiekviena proga net viešai jis pasigiria esąs lietuvių kilmės. Viename renginy jis lietuvių kalba pasako patarlę.

Vestuvių puotoje liet. taut. drabužiais apsirengę šokėjai šoka šokį, kurį jaunosios tėvas pavadina "vaisingumo šokiu". Iš tiesų jis buvo daugiau panašus į "Maypole" šokį, nes šokėjai šoko su kaspiniais aplink stulpą. Tačiau šokių drabužiai buvo autentiški ir vėliau jie spalvingai mirgėjo, besimaišant kartu su svečiais.

Gimus dukrelei, Sam džiaugsmingai sukviečia tris lietuvius muzikantus į ligoninę ir visiems šeimos nariams susiėmus rankomis, tėvas sudainuoja lietuviškas Stasio Šimkaus "Oi, močiut, motinėle". Kūdikio krikštynas bažnyčioje pravedė lietuvių kunigas, visas apeigas laikydamas lietuviškai. "Brangieji tėvai, priimkite šią Kristaus šviesą" ... pradėjo jis, įteikdamas degančią žvakelę. Jis liepia tėvui lietuvių kalba nuimti mergytei kepurėlę ir liedamas švęstą vandenį, taria: "Aš tave krikštiju Marija Birute vardan

Giliame susikaupime ir maldoje reiškiamė gilią užuojautą netekus garbingos ir darbščios mūsų lietuvių bendruomenės tautietės

ALDONOS DAGELYTĖS VALAVIČIENĖS,

paguoda tebūnie amžina padėka už visus jos darbus ir pastangas LIETUVAI ir mūsų TĖVYNEI. Jos meilė ir draugystė artimui savo lieka neišdildomi mummyse. Mūsų graudus liūdesys drauge su visa giminių gentimi Brazilijoje ir Lietuvoje.

Halina Didžiulytė Mošinskienė ir šeima

Mūsų mylimajai tetai

AŲA

ANASTAZIJAI MAŽEIKAITEI TAMOŠAITIENEI
MIRUS

netekome mums brangaus asmens. Mes liūdimė dėl tetos ir ją palydimė amžinybėn maldomis.

Dėdei Antanui bei giminėms reiškiamė mūsų gilią užuojautą.

Aidona Virbickaitė Ghizellini
Bruno, Elizabeth ir Mariangela
Gerson ir Marisa

Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios". Po to baritonu užtraukia: "Marija, Marija"...

Filmo gale, kai išvardinami aktoriai ir visa eilė filme pastatymo darbuotojų, viskas kas lietuviška, taipgi išrašyta: lietuvių kunigas — William Wolkowich (Valkavičius), Lithuanian Consultant — Irene Marlino Sandanavičius, lietuvių šokėjai — Mandala grupė, liet. drabužiai — Marlino ir Aras International. Daina ir giesmė išvardinta lietuvių raštu su kompozitorių vardais ir pavardėmis.

Tačiau kritiškam filmų lankytojui apeis herojaus ne lietuviškas tipas, jo ekscentriška elgsena, nors ir džiugins jo kad ir su akcentu tariami lietuviški žodžiai ir meilė tėvų tradicijoms. Kūdikio džiaugsmingas mėtymas į orą, kunigui giedant "Marija, Marija..." irgi susilauks kritikos.

Pastaba. Šis filmas dabar yra rodomas S. Paulo kino salėse su titulu "MEU QUERIDO INTRUSO". Yra verta filmą pamatyti. A. B. sakė, kad žiūrėdamas tą filmą verkė iš susijaudinimo. Gi A. B. yra Brazilijoje gimęs lietuvių vaikas.

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau pusbrolio ir puseserių ŠURKU (motina ŠURKIENĖ-POCIŪTĖ, Jono, Gimusi apie 1894 metus). Gyvenusiu Šiauliuose, Sijų G-vėje 16, apie 1925 metus išvyko į Braziliją. Žinančius apie juos prašau rašyti šiuo adresu.

Lietuvos R,
235400 Šiauliai
Dvaro 45-3,
Danutė Pociūtė,
Lithuania

Tėvelis mirdamas įpareigojo sužinoti savo brolio VENGRIO ANTANO, KAROLIO ir MARIJONOS sūnaus gimusio 1898 m. Anykščių valsčiaus Vezgėlu kaime. 1924 metais išvažiavo į San Paulo miestą. Iki 1938 m. gaudavo žinių. Šeimoje buvo vaikų. Turiu šeimyninę nuotrauką. Tautiečiai Brazilijoje patarė kreiptis į Jūsų leidinį. Koks mano dėdės Antano likimas — gal atsilieps vaikui

PELO E PENA CLINICA VETERINÁRIA

Cães, gatos e aves
Vacina, cirurgia, loja, nensã
tosa e banho.

CONSULTAS À DOMICILIO
HORÁRIO:

2^a a 6^a das 9 às 20 hs.
sábado das 9 às 16 hs.
domingo das 9 às 12 hs.

Dra. Cyntia Juknevičius Peixoto
Rua Itaqueri, 699 — Alto da Moóca
Tel. 93-0111

CIRURGIÁ DENTISTA CIRANÇAS E ADULTOS PREVENÇÃO E TRATAMENTOS ODONTOLOGICO

Dra. Lisley Novaes Rinkevicius

HORARIO: 9-12, 13-17, 18-20

Horario a marcar Fone: 914-7293

R. Jundiapéba 473, S/3 — Vila Zelina

CEP. 03143 SÃO PAULO — SP

LIVERPOOL SCHOOL INGLÊS

CONVERSAÇÃO IMEDIATA
JET COURSE - CURSO SUPER RÁPIDO

VITO SUKYS

DIRETOR

FORMADO EM ADMINISTRAÇÃO PELA GETULIO VARGAS
INGLÊS PELA UNIVERSIDADE DE MICHIGAN

R. SIQUEIRA CAMPOS, 486 - CEP 09020 - SANTO ANDRÉ

TEL. - 440-5026

LIETUVIAI KOPSI EVERESTĄ

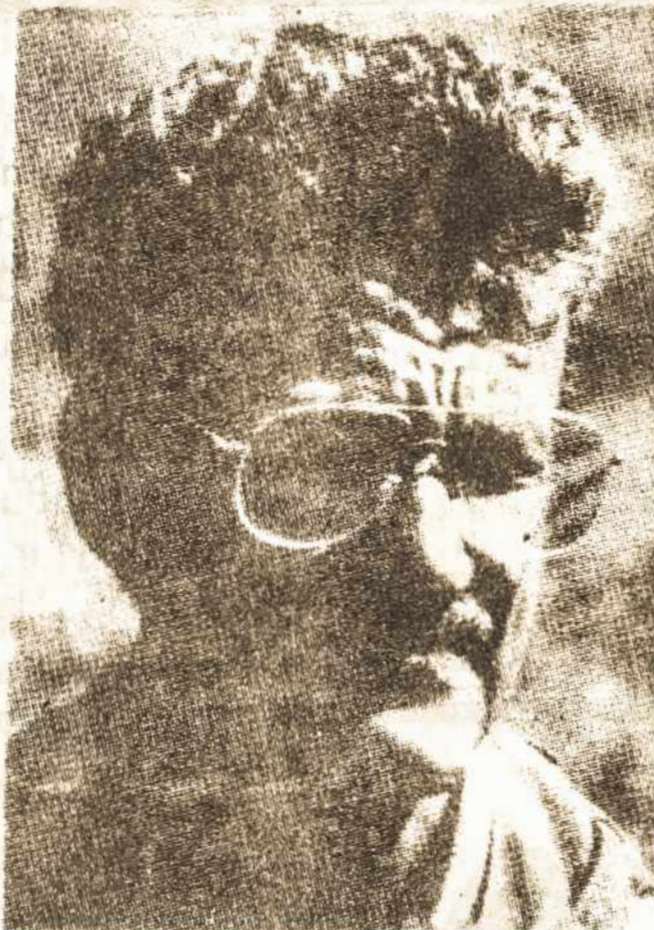
Vis dažniau išeivijos ir Lietuvos spaudoje skaitome žinias apie Pasaulio lietuvių ekspedicijos pasiruošimo darbus kopti į aukščiausią pasaulyje viršūnę (8848 m.) Everestą. Tai turi įvykti 1991 m. rugsėjo - lapkričio mėnesiais.

Ekspedicijai į Everestą vadovauja Aleksas Bertulis iš Seattle, JAV. Organizaciniame komitete yra Lietuvos alpinizmo federacijos prezidentas Vilius Šaduikis. Trečiasis šio komiteto narys Dainius Maksuakas, kaunietis, buvęs geriausias Lietuvos alpinistas, deja, paskutinėje ekspedicijoje, įkopęs į Dhaulagiri (8167 m.) viršūnę Himalajuose, 1990 m. spalio 31 d. žuvo. Netekta puikaus organizatoriaus ir patyrusio alpinisto.

Pasiruošimo darbai tęsiasi. Iš sudaryto kandidatų sąrašo į šią ekspediciją įeiną 19 vyrų ir 6 moterys iš Lietuvos, taip pat 6 vyrai — užsienio lietuviai. Galutinę grupę sudarys 15 alpinistų. Kopimas į Everestą vyks iš Tibeto šiaurinės pusės mažiau žinomu keliu. Kopti iš Nepalo ekspedicijai tektų laukti eilės bent 10 metų.

Neseniai Pasaulio lietuvių ekspedicijos į Everestą vadovas Aleksas Bertulis lankėsi Lietuvoje. Kaune jis aplankė žuvusio draugo Dainiaus Maksausko tėvus, žmoną ir sūnus. Su gailėsčiu jis kalbėjo: "Kai sužinojau, kad Dainiaus nebėra, kurį laiką rankos nekilo kibti į ekspedicijos darbus. Tik pavasariop atsigavau..."

Žurnalas "Vytis" Vilniuje 1991 m. gegužės laidoje apie A. Bertulio viešnagę Lietuvoje rašo: "Aleksas Bertulis atvežė "Vyčiui" spalvotą Dainiaus Maksausko nuotrauką, kurią Carlos Buhleris padarė Dhaulagiri viršūnėje. Nuovargiu paženklintas Dainiaus veidas šešėlyje, lūpos sutinusios, rankos išskleisios mažytę trispalvę, kurion įkibęs saulės spinduliukas... Apačioje — debesų patalai. O viršuje, ten kur Dainius buvo 47 laipsnių šaltis... Beveik kartu su Aleksu Bertuliu į Lietuvą iš Kaukazo grįžo didžioji ekspedicijos kandidatų grupė, vadovaujama Romvydo Simučio. Tad įvyko ekstra pasitarimas, surikiuoti visi likę darbai. jų daug rūpesčių — taip pat, o pinigų trūksta... A. Bertulis atsivežė leidinį (anglų kalba) "Iš Lietuvos į Everestą", kurį pats parengė, atspausdi-

Ekspedicijos vadovas ALEKSAS BERTULIS, patyręs alpinistas, atlikęs visą eilę kopimų Himalajuose ir 1979 m. pasiekęs 8000 m viršūnę Dhaulagiri. Gyvena ir verčia architektų praktika Seattle, JAV

no ir jau išsiuntinėjęs visiems galimiems rėmėjams į jvairiausias šalis. Net į Saudi Arabiją, kur yra suprojektavęs ne vieną pastatą. Vilniuje Aleksas Bertulis ir Lietuvos alpinizmo federacijos prezidentas V. Šaduikis susitiko su Lietuvos Respublikos AT pirmininku V. Landsbergiu, IV-jų PLSŽ organizacinio komiteto pirmininku R. Ozolu, Vyriausybės patarėju J. Jankausku, LTOK prezidentu V. Poviliūnu ir generaliniu sekretoriumi J. Grinbergu, Sporto departamento generaliniu direktorium A. Raslanu. Pasikalbėti buvo apie ką Alpinistų žygis į Everestą rūpi ne jiems vieniems. Iš Lietuvos A. Bertulis išvyko į Muencheną, kur tiki si sumedžioti ekspedicijai inventorius".

Pasiruošimas

Vilniaus "Sporte" 1991 m. birželio 14 d. laidoje, Valdas Kasperavičius rašo apie Lietuvos alpinizmo prezidento Viliaus Šaduikio spaudos konferencijoje padarytus pareiškimus apie pasiruošimą Pasaulio lietuvių ekspedicijos kopti į aukščiausią pasaulyje viršūnę Everestą.

"Kopti į Everestą buvo 25 kandidatai. Po treniruočių atovyklos ir apsilankymo Elbruse, atrinkta 15 žmonių, kurie dabar ruošiasi toliau. Dar bus vienas treniruočių pobūdžio kopimas. Liepą būsime kalnuose, po to mėnesį pailsėsime, kad deramai aklimatizuotumės, ir tada pradėsime ekspediciją. Iš dabartinių penkio-

likos kandidatų numatyta palikti 10 žmonių. Tikslaus skaičiaus pasakyti dar negalim, nes tai priklausys nuo surinktų lėšų.

Rugpiūčio pabaigoje ekspedicijos starto vietoje — Nepalo sostinėje Katmandu — susitiksime su lietuvių kiomės amerikiečiais. Jų tikriausiai bus penki. Jau aišku, kad dalyvaus 5 alpinistai: Aleksas Bertulis, Stefanas Goldbergas, Erikas Kasulis ir Džimas Nelsonas. Nepale teks pirkti daugumą inventoriaus, nes pervežimas kainuotų brangiau. Ekspedicijai reikia daug specialių įrengimų, kurių sunku gauti. Spręsti pūkinio inventoriaus problemą labai padeda Kauno tekstilės institutas, dėl apsirūpinimo batais sutarę su viena Vokietijos firma. Amerikiečiai pasirūpins aukštuminėmis palapinėmis ir miniatūrinėmis dujinėmis alpinistinėmis viryklėmis. Be to, jie skirs 60 tūkstančių dolerių.

V. Šaduikis pasakė, kad apie šį žygį bus išleista knyga, o jos pabaigoje surašyti rėmėjai. Na, bet knygos dar nėra, tad skelbiame pagrindinius Pasaulio lietuvių ekspedicijos rėmėjus. Tai Jonavos baldų kombinatas (paaukojo 2000 Vokietijos markių), Lietuvos sporto departamentas (28,840 rb.), akcinė bendrovė "Lietuvos rytas", Kauno valstybinis audinių fabrikas. "Liteksas", valstybinė įmonė "Montuotojas", Panevėžio "Ekranas" gamykla (po 10.000 rub.) ir t.t."

Be abejonės, šis užmojis kopti į Everestą yra intriguojantis ir mūsų mažai tautai garbę teikiantis įvykis. Daug tautų alpinistų mėgino pasiekti Everesto viršūnę, mažai dalių iš jų pavyko. Mūsų siškiai pirmą kartą ruošiasi tokiam žygiui ir šis ryžtas yra skiriamas Lietuvai, jos jaunajai kartai, kaip tada savo testamente žymėjo Darius ir Girėnas. Mūsų tautis sporto istorijoje turime daug pavyzdžių, kur neproporcingai, kaip mažas kraštas, esame pasiekę pasaulinės garbės. Vilkimės, šis žygis bus vienas iš sekmingųjų. O mūsų alpinistus, ne tik morališkai, tačiau ir finansiškai turėtume paremti.

Kanados lietuvių visuomenės sportininkai, kiek kas galim, paaukokim šiam neiliniam tikslui. Ekspedicijos vadovo adresas: Aleksas Bertulis, Mt. Everest Expedition, 2226 Third Ave., Seattle, W.A. 98122, USA. Taip pat yra atidaryta Toronto lietuvių kredito kooperatyve "Parama" einamoji sąskaita — "Everestas" nr. 10058. Pinigus prašome įdėti į ją arba perduoti Sigitui Krašauskui, kuris atstovauja šiam vajui Toronte. Jo adresas 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, tel. 4167866-5367. Sig. K.

TUMKUS & TUNCKUS
MATERIAIS PARA CONSTRUÇÃO

SISTEMA AUTO SERVIÇO MAIS BARATO SEM PERDER SEU TEMPO

Conte c/crediário mais flexível da região.

SÃO PAULO - AV. DO ORATORIO, 3.330 - PARQUE SÃO LUCAS - FONE: 271-3222.
SANTO ANDRÉ - R. ORATORIO, 4.906 - JARDIM ANA MARIA - FONE: 716-3199/415-0800
SANTO ANDRÉ - R. RIO GRANDE DO NORTE, 449 - STA. TEREZINHA - FONE: 446-2063

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
ML prenumeratą?

VERTINGA DOVANA LIETUVOS MOKYKLOMS

Mokslo metams besibaigiant, North York miesto švietimo taryba nusprendė padovanoti Lietuvos mokykloms didelį skaičių mokyklinių kompiuterių. Nuo ateinančių mokslo metų pradžios North York valdiškose pradžios mokyklose bus vartojami Macintosh gamybos kompiuteriai. Šio pasikeitimo dėka Lietuvos mokyklos gaus Commodore gamybos sistemas, kurios, nors senesnės technikos, tebevartojamos daugely Ontarion mokyklų.

1990 m. gruodžio mėn. KLB humanitarinės pagalbos komitetas, sužinojęs apie vartotus kompiuterius, per North York švietimo tarybos darbuotoją G. Stanionį, pateikė prašymą Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos vardu. Tuo metu kompiuteriais suinteresuoti buvo ir Jamaikos bei kai kurių indėnų grupių atstovai. Buvo manoma, kad surinkus kompiuterius iš mokyklų, jie bus padalinti tarp trijų jais besidominčių grupių. Praėjusių šešių mėnesių eigoje pateikti keli pakartotini prašymai, jų tarpe ir Lietuvos respublikos švietimo ministro Dariaus Kuolio laiškas. Birželio mėnesio viduryje gauta žinia, kad visi kompiuteriai perleidžiami KLB-nei persiuntimui į Lietuvą.

Artėjant vasaros atostogoms, kompiuterius reikėjo labai skubiai atsiimti iš North York švietimo tarybos sandėlių. KLB humanitarinės pagalbos komitetas dėkingas "Vilniaus" pensininkų namų statybai, ypač pirmininkui Herbertui Stepaičiui, už leidimą laikinai patalpinti kompiuterius "Vilniaus" patalpose. Nuoširdi padėka ir visiems talkininkams už išskrovimą kompiuterių.

Yra sudaryta speciali grupė, kuri rūpinasi kompiuterių patikrinimu, rūšiavimu, perpakavimu ir paruošimu siuntimui. Šiai grupei vadovauja Juozas Balsys, Pastoviai prie kompiuterių paruošimo talkina Vaclovas Žižys. Patarimus duoda North York švietimo taryboje dirbantys elektronikos žinovai, jų tarpe ir G. Stanionis. Tikimasi, kad per pora savaičių bus įmanoma paruošti pirmą siuntą. (Iš viso reikės dviejų konteinerių 20' x 8' x 8' sutalpinti visus kompiuterius).

Malonu, kad pasitaiko progos suteikti Lietuvai konkrečią paramą ne iš lietuviškų šaltinių. Tačiau vargiai būtų įvykdomi tokie projektai be lietuvių visuomeninės paramos. Institucijos, bendrovės bei valdžios įstaigos, skirdamos materialinę arba finansinę paramą Lietuvai, tiki si lygaus įnašo iš pačių Kanados lietuvių.

Tad paaukotų kompiuterių atveju, stambias persiuntimo išlaidas teks padengti KLB krašto valdybai. Visus gautus kompiuterius (250) bei programas ir mokymui pritaikytus priedus laivu persiųsti Lietuvon kainuos maždaug \$10.000. Šią sumą padalinus į 250 dalių, išryškėja, kad maždaug už \$40 galime Lietuvos mokykloms pristatyti vieną kompiuterio komplektą. Savo laiške North York švietimo tarybai, ministeris D. Kuolys mini, kad šiuo metu Lietuvoje yra per 200 mokyklų, kuriose nėra nei vieno kompiuterio. Tad nors bendra numatytų išlaidų suma nemaža, ji Lietuvos mokykloms neš neapskaičiuojamą naudą. Taip pat, jei išlaidos bus pasidalintos tarp 250 ar 500 asmenų, paaukojančių po \$40 ar \$20, projektas bus gana lengvai įvykdomas. Galintys prisidėti prie kompiuterių siuntos išlaidų padengimo prašomi aukoti KLB-nei pažymint KLB – kompiuterių siuntai. R.G.

JAV BALTIJOS ŠALIMS SKIRIA 7,5 MILIJONŲ DOLERIŲ PARAMĄ

Šiomis dienomis JAV Kongreso Atstovų rūmai nutarė Baltijos šalims skirti bent 7,5 milijonų dolerių paramą demokratines bei rinkos ekonomikos reformas, o sovietų valdžiai nustatė labai griežtas sąlygas JAV paramai išgauti.

Birželio 20 d. Atstovų rūmai nubalsavo 25,4 bilijonų dolerių vertės finansinės pagalbos užsienio šalims įgaliojimo įstatymą ir 1992 ir 1993 biudžetiniams metams. Tai reiškia, kad iš viso Pabaltijo šalims įgaliojama ne mažiau 15 milijonų dolerių (bent po 7,5 milijonų dolerių 1992 ir 1993 metais.), bet skiriama bent 7,5 milijonų dolerių tik 1992 metams. Parama pabaltiečiams bus skiriama tiesioginiai Pabaltijo šalių valdžioms arba per nevaldines organizacijas.

7,5 milijonų dolerių suma, kuri skiriama Pabaltijo šalims atiteks ir demokratinėms valdžioms bei demokratiją ir rinkos ekonomiką puoselėjančioms nevaldinėms organizacijoms Sovietų Sąjungoje. Taigi, parama bus teikiama tiesiogiai sovietų respublikoms, o ne per Kremlių.

LIETUVOS INTERKROSO FEDERACIJA

Į Jus, Gerbiami tautiečiai, kreipiasi Nepriklausomos Lietuvos interkroso federacija. Interkroso federacija pirmoji gavo tarptautinį pripažinimą. Tai mums didžiulė garbė ir nepaprastai didelis rūpestis. Lietuvos interkroso rinktinė oficialiai pakviesta dalyvauti pasaulio pirmenybėse, kurios vyks šiais metais rugpiučio 22-25 dienomis Bastade (Švedija) Mes tikimės, kad šiam įvykiui nebus abejingi ir gerbiamieji tautiečiai, parems pirmus Nepriklausomos Lietuvos pasiuntinius dalyvausiančius pasaulio pirmenybėse. Reikalas tas, kad už dalyvavimą pasaulio pirmenybėse reikia mokėti valiuta. Tai sudarytų 2400 \$ sumą. Šiuo metu mums tai neįveikiama kliūtis. Prašome firmas, kurios sutiktų paremti reklamos sumetimais mūsų interkroso rinktinę pranešti savo adresą.

Iš anksto dėkojame.

LIKF Prezidentas
Česlovas Garbaliuskas

Lietuvos Interkroso Federacija
233029 Kaunas, Aušros g-vė. 42
tel.: 730650

LENKIJOS

VARŠUVOS RADIOJO LAIDOS LIETUVIŠKAI

Varšuvos radijas pradėjo transliuoti lietuviškas laidas. Jos skiriamos radijo klausytojams Lietuvoje, yra perduodamos kasdieną ir trunka pusę valandos. Programų turinį sudaro įvairūs komentarai, informacijos apie įvykius Lenkijoje ir pasaulyje, pašnekesiai apie lietuvių-lenkų santykius praeityje ir dabar, trumpi reportažai apie Lenkijoje gyvenančių lietuvių veiklą. Apskaičiuojama, kad Lenkijoje galbūt yra apie 15 tūkstančių lietuvių. Lietuviškas laidas per Varšuvos radiją rengia ir skaito Lenkijoje dabar įsikūrę lietuviai, Varšuvoje studijuojantys lietuviai studentai. Turimomis žiniomis, laidos gerai girdimos visoje Lietuvoje ir kituose kraštuose. Jos taip pat pasiekia ir Roma.

CONHEÇA O NOSSO JOVEM SANTO
LEIA A VIDA DE

SAO CASIMIRO

O PRIMEIRO SANTO JOVEM LEIGO
DA ERA MODERNA
1458 - 1484

PRESENTEIE OS AMIGOS COM
ESTE LIVRO MARAVILHOSO

"MŪSŲ LIETUVA" – RUA JUVENTUS, 28

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ,

MŪSŲ MIRUSIEJI

ALDONA IŠEJO – NEBESUGRIS..

tyla aplinkui tokia skaudį, tokia savo savo skausmingą riksmą numaldžiusi ty-la. Jos nebėra. – Alpsta ugingosios azalėjos pakelėse jau jų metas – nužydėjo. Jau baigiasi viskas kas buvo brangu ir miela. Ir taip baigėsi ALDONOS gyvenimo dienos. Moters motinos, žmonos, močiutės ir labai patvarios LIETUVĖS patriotės S. Paulo lietuvių Bendruomenėje.

Aldona buvo pastaruoju laiku pats svarbiausias punktas kai teko bent kuo, bet kur kelti LIETUVOS vardą, kodėl? Nes jinai buvo savo gyvenimo patirtimi, subrendusi Brazilijoje, labai akylai ir jautri savo pačios išgyvenimų patirtyje visiems niuansams visuomenės, pradedant nuo kukliausių iki pačių "alta sociedade". Būdama labai taikingo ir santurais charakterio moteris, jinai mokėjo visus suartinti ir apglėbti savo jnoriuose. Jos jnoriai – "kaprizai" nebuvo eilinės miesčioniškos kasdieninės moters, jinai gyveno LIETUVA – savo tautos, savo genties praeitimi, kančia ir dabartimi. Būdama labai gabi menininkė, jinai metėsi į keramikos sritį, nuostabiu gabumu jai sekėsi tiek gražaus porceliano "servizų" padaryti, kurie turėtų būti tik muziejuje. Jau vien tų keleta išstatytų parodoje ne vienas bandė ją sugundyti, bet Aldona atsakydavo, tai yra "mano ir Lietuvos nuosavybė".

Tik prisiminkime visas jos ruoštas parodas "Imigrantų parodose" bene keturias iš eilės paruošusi LIETUVOS paviljonui. Moteris ten visą sielą buvo atidavusi, organizuodama, rinkdama ekspozitatus, pati skubėdama, pati savo projektą patiekdama komisijai, jaunimą suburdama geruoju, visada įverindama kokios bebūtų pastangos. Tik jos dėka šiandien Vila Zelina gali didžiuotis vienišiu LAISVĖS PAMINKLO reprodukcija visoje P. Amerikos kontinentu respublikose, kur gyvena lietuvių tautos palikuonys, dar nereikia, kad esi "ubagas", kaip iki šiol vaizduoja save Brazilijoje gyvenantys lietuviai. "Ubagystė" mummyse yra ne turtuose, ne piniguose, bet dvasios nusmurgime, pagal brazilų standartą. LIETUVA turėkite prieš akis.

PADĖKA

Mūsų mylimos žmonos, mamos ir senelės

ALDONOS VALAVIČIENĖS

netekus

visi jaučiame didelę tuštumą praradę tokį mums brangų asmenį. Vistik mus paguodžia Jos kilnios asmenybės įvertinimas lietuvių kolonijoje ir atlikti darbai dėl Lietuvos tradicijų bei kultūros išlaikymo.

Dėkojame visiems, kurie buvo arti mūsų Aldonos ligos metu, laidotuviuose, 7-tos dienos mišiose, kurie mums reiškė solidarumą ir užuojautą. Gyvenimo vargai ir skausmai mus suartina ir sustiprina mūsų meilės ir draugystės ryšius.

AČIŪ

Jonas Valavičius

sūnūs Antanas ir Rymantas su šeimom

Tautą kuri yra pati seniausioji Europoje išlikusių tautų su savo gyva prokalbe, su savomis tradicijomis, su savo kankiniais caristinės Rusijos išlikusi gyva, su baisiu karų ir bolševikinės Rusijos okupacija per ilgus 40-dešimtmečius. ALDONOS širdyje ji buvo gyva iki paskutinio atodūsiu. Ji turi išlikti kiekvieno lietuvių patrioto širdyje, įkvėpta nuo pat užgimimo kur jis bebūtų, kaip tai įrodo mus palikusi ALDONA Dagelytė Valavičienė savo MEILE ir PAGARBA tėvų žemei ir savo genties palikuoniams.

Halina Mošinskienė

DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ MAŽEIKAITĖ

po trumpos ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu 1991 m. rugpiūčio 28 d., 4,30 v. r., sulaukusi brandaus amžiaus. Anastazija paliko nuliūdusius: savo vyrą dail. ANTANĄ TAMOŠAITĮ, savo seseris JUZĖ ŠUMSKIENĖ su šeima Lietuvoje, tautodailininkę ALDONĄ VESELKIENĖ su šeima Kanadoje ir JAV, brolius – dr. POVILĄ MAŽEIKĄ su šeima JAV, tekstilininką inž. PĖTRĄ MAŽEIKĄ su šeima Montrealyje, VLADĄ MAŽEIKĄ su šeima Venecuoloje, a.a. JUOZO MAŽEIKOS šeimą Venecuoloje ir JAV.

Anastazija Tamošaitienė buvo dailininkė, keleto knygų autorė, paskaitininkė, pedagogė, lietuvių tautinių drabužių ir gobelenų kūrėja. Velionė yra surengusi per 20 savo dailės parodų Kanadoje, JAV ir Pietų Amerikoje. Jos dailės darbų yra Otavos Civilizacijos muziejuje, Edmontono muziejuje, Vatikano kolek-

cijoje Romoje, Čiurlionio galerijoje Čikagoje ir įvairiose Kanados universitetų galerijose.

Dail. Anastazija Tamošaitienė yra laimėjusi 1991 m. IŠKILIOSIOS LIETUVIŲ MOTERS ŽYMENĮ, kurį paskyrė lietuvių katalikų moterų sąjunga. Velionė yra įsteigusi savo dailės studiją ir Lietuvių tautodailės institutą, buvo to instituto švietimo vadove ir pastaruoju metu išrinkta garbės narė. Ji taip pat yra garbės narė Kingstono audėjų klubo. 1988 m. išleisdino savo dailės monografiją su Vytauto A. Jonyno įžanga.

Velionė buvo pašarvota Turnerio-Porterio laidotuvių namuose Toronte (436 Roncesvalles Ave.). Atsisveikinimo vakaras įvyko rugpiūčio 30, penktadienį. Palaidota rugpiūčio 31, šeštadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje.

Velionės pageidavimas buvo – po mirties pagerbti ją na gélėmis, o aukomis lietuviškajai spaudai.

Antanas Tamošaitis
325 Elizabeth Dr.
Gananoque, Ont. K7G 1P6
Canada. Tel.(613) 382-8972

LUDOVICA MADASTAVIČIUS
FALECIMENTO

Antanas Madastavičius, comunica aos amigos da colonia lituana o falecimento da sua mãe, dona LUDOVICA, no dia 28 de maio deste ano, ocorrido em São Paulo e agradece à atenção dispensada durante sua enfermidade.

MŪSŲ ŽINIOS

SILINĖ - TAUTOS ŠVENTĖ

ŠILINĖS ATLAIDAI - Švč. Marijos Gimtadienis ir Vytauto Didžiojo vainikavimuisi Lietuvos valdovu pasirinktoji diena, rugsėjo 8-toji, šiemet išpuolė kaip tik sekmadienį, nereikalaudama jokio perkėlimo į kitą dieną. Ir praėjo visai kitiškai, anksčiau tik svajojamoj nuotaijoj. Lietuva vėl laisva, nepriklausoma. Atrodo sapnas. Tad ir sunku sukaupti kiekvieno pergyvenamus jausmus, vien kitiems juos išsakyti... Tad ir pamaldos asmeninėj lietuvių šv. Kazimiero parapijoj, švenčiamos čia mums įprastu kuklumu ir paprastumu, vyko nepaprastai pakilusioj dvasioj, nprint ir išorėj išreikšti Dievui ir Dangiskajai Motinai giliai jaučiamą padėką už seniai svajotą, lauktą ir maldautą Tėvynės LAISVĘ.

Šeštadienį, rugsėjo 7-tą, čia švenčiama Brazilijos Nepriklausomybės Diena, daug kur dar prisilaikant "Tėvynės savaitės" tradicijų — su išskylom, išvykom, pasirodymais, manifestacijom. Taigi, daug kas ir lietuvių šeimų išvažinėję. Kai kas net siūlė mūsų šventę atšvesti tik koplytėlėj — kukliai, be jokios iškilmės, nes... "gal nebus žmonių".

O vistik prisirinko žmonių — iš arti ir net iš tolimesnių vietovių. Ir išsivystė gana graži procesija trumpa miesto gatvele. Mažieji skautukai praskynė kelią, paskui didesnieji jaunimo atstovai, moterys, vyrai, Šv. Juozapo Bendruomenės choras, keturių vyrų nešama ir kunigų palydima Marijos statula. Eisenoj skambėjo "Sveika, Marija, Motina Dievo" giesmė. Parapijos salėj, virtusioj koplyčia, Mišias koncelebravo kun. Pr. Gavėnas su kun. P. Urbaičiu. Viskas vyko gilioj, bendroj padėkos dvasioj.

Giliai jaudinanti ypač paskutinė giesmė "Nenuženkn nuo akmens, o Marija" ir jau iš tikrai laisvos krūtinės išsiveržiantis Lietuvos Himnas.

Mišioms pasibaigus — trumpas minėjimas, ypač skirtas mažesniesiems ir jaunimui. Tad ir buvo iškeltas klausimas (lietuviškai ir portugališkai): Kokia šiandien mums, lietuviams, šventė? Ką švenčiame?

Butrimavičių Paulius, skautukas, susigundė — ir atėjęs pryšakin papasakojo apie Bažnyčios švenčiamą Marijos gimtadienį, Josios apsireikimą Šiluvoj ir Vytauto Didžiojo ryžtą kaip tik šios dienos proga vainikuotis Lietuvos valdovu.

Šventėj dalyvaujantis ukrainiečių veikėjas, prof. Bohdan Bilynskij, praplėtė mūsų akiračius, reikšdamas visų ukrainiečių istorinę padėką Vytautui

DAILININKEI ANASTAZIJAI MAŽEIKAITAI TAMOŠAITIENEI staigiai mirus

nuliūdime likusiam vyrui prof. Antanui Tamošaičiui ir giminėms Kanadoj, JAV-bėse ir Venecueloj reiškiamo gilią užuojautą. Taip pat užjaučiame gyvenančią mūsų tarpe seserėčią ALDONA VIRBICKAITĘ GHIZELLINI ir šeimą.

Kun. Petras Rukšys

Didžiajam, kuris apgynė ne tik ukrainiečius, bet ir visą Europą nuo musulmoniškos totorių invazijos. Ir džiaugėsi galėdamas pabrėžti, kad dabar kitas Vytautas — Vytautas Landsbergis — su savo mažyte Lietuva įstengė sugriauti didžiosios sovietų imperijos pamatus. Už ką visos ypač slavų tautos šiandien jaučiasi dėkingos Lietuvai.

Sekė gausios suneštinės vaišės, pasižmonėjimas.

Šventės proga buvo pasiųsta laišku popiežiui ir sveikinimai su atgauta Nepriklausomybe Lietuvos Respublikos Prezidentui Vytautui Landsbergiui bei Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui. Trumpa žinutė buvo perduota ir Vatikano radijui.

Ruošiamasi taip pat ir išsivijos lietuviams dvasinio Ganytojo, vyskupo Pauliaus Baltakio, paskelbtai MALDOS DIENAI UŽ LIETUVĄ spalio 13-tą, sekmadienį. Ta proga esame kviečiami taip pat atnaujinti LIETUVIŲ TAUTOS PASIAUKOJIMĄ NEKALTAJAI MARIJOS ŠIRDŽIAI.

Čia talpinamas atsiliepimas į vyskupo "skelbimą" ir platesnė "informacija"

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Gavęs vysk. P. Baltakio pranešimą: "Spalio 13 skelbiu MALDOS DIENĄ UŽ LIETUVĄ ir maloniai prašau šia proga atnaujinti lietuvių tautos pasiaukojimą Nekaltajai Marijos Širdžiai", tuoj perdaviau per MŪSŲ LIETUVĄ tautiečiams Ganytojo laišku su kvietimu. Ir, išvertęs į portugalų kalbą, pasiunčiau Brazilijos Vyskupų Konferencijos pirmininkui Dom Luciano bei, atskirai, São Paulo arkiv. kardinolui Dom Paulo Arns, Brazilijos primui kardinolui Dom Lucas Neves, dviem dideliems Lietuvos bičiuliams — Aparecidos ir Curitibos arkivyskupams, brazilų tautinės Marijos šventovės Aparecidos radijo stočiai, tarptautinės organizacijos TFP (kuri pernai surinko virš 5 milijonus pasisakymų už Lietuvos Nepriklausomybę) pirmininkui prof. Plinio, kitiems bičiuliams, spaudai...

Manau, būtinai reikėjo informaciją (su padėka) tuoj perduoti ypač Brazilijos Vyskupų Konferencijai, kuri nuo

1981 m. savo "Liturginiam kalendoriui" kasmet birželio 12 d. pastebi: "Rytoj Maldos Diena už Lietuvą...". O kalendorius, su šiuo perspėjimu, eina į 384 Brazilijos vyskupų rankas, į 6.964 parapijas (su 13.220 kunigų), į apie 10.000 vienuolynų (kur 38.789 seselės bei 2.278 broliai vienuoliai), taigi, sakyčiau, visai katalikiškai brazilų tautai. "Tai viena svarbiausių šios dienos Bažnyčios iniciatyvų", kaip pastebi Brazilijos Rašytojų Sąjungos valdybos direktorius Henrique L. Alves. Tatai pastebėjo ir pats Popiežius, kuris 1985 metais per Nuncijų reikė Brazilijos vyskupams savo pasigėrėjimą šia iniciatyva.

O šios Vyskupų Konferencijos pirmininkas net pasižadėjo: "Mes nesiliausim meldęsi, kol Lietuva neatgaus pilną nepriklausomybę". Tai dabar nors viena diena galėtų būti bendra džiugios PADĖKOS DIENA.

Ši mūsų vyskupo skelbiama spalio 13-toji kaip MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ čia, São Paule, galėtų būti kartu ir įvairių TAUTŲ MALDOS DIENA. Juk jeigu tos milžiniškos sovietų imperijos pamatus pradėjo griauti mažytė Lietuva, ir jei čia maldos iniciatyvos už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvę ("Rytoj Maldos Diena už Lietuvą ir tautas, kur suvaržytos tikėjimo laisvės") ėmėsi lietuviai, tai ir BENDROS PADĖKOS iniciatyva gali kilti iš lietuvių pusės. Planuojamas komitetas iš įvairių tautybių atstovų.

Sanpaulas, 1991.8.30.

Kun. Pranas Gavėnas, SDB
Brazilijos L. Kunigų V-bės p-kas

APARECIDOS VYSKUPAS SU LIETUVA

Pirmasis, kuris, vos gavęs, tuoj atsiliepė (rugsėjo 2):

"Dėkoju už pranešimą ir laiškutį. Garbė Dievui ir Švč. Mergelei Marijai! Lietuva dar galės turėti daug vargo, bet jau grįžo į savo pirmąją padėtį — Nepriklausoma Respublika. — Pilnai dalyvausiu "Maldos Dienoj už Lietuvą" spalio 13. Valio Šiluvos Dievo Motina! Jinai teatnaujina katalikišką Lietuvą!" — Dom Geraldo, Aparecidos Arkivyskupas Metropolitais.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVOS VALDŽIOS ATSTOVAI BRAZILIJOS

Iš JAV-bių mums rašo PLB-nės pirmininkas Vytautas Bieliauskas, kas šio mėnesio pabaigoj Brazilijon atvyks su Lietuvos valdžios atstovais tikslu susitikti su Brazilijos valdžios atstovais ir susipažinti su Brazilijos lietuviais.

Pramatytas susitikimas su Brazilijos Prezidentu ir su Užsienio Reikalų ministru. S. Paule pramatoma pasimatymas su Gubernatorium, apsilankymas Estado asemblejoj ir valsčiaus valdyboje.

Su Vytautu Bieliausku atvyksta prof BRONISLOVAS KUZMICKAS Lietuvos valstybės ir parlamento vice-pirmininkas, EMANUELIS ZINGERIS parlamento užsienio reikalų komisijos pirmininkas.

Susitikimas su S. Paulo lietuviais numatytas sekmadienį, rugsėjo 29 dieną seselių Pranciškėčių salėj. V. Zelinoj.

IŠKILMINGAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS S. PAULE

Programuojama spalio 1 dieną iškilminga valsčiaus valdybos (Camara Municipal) sesija. Laikas 20,00 val. Vieta: Camara Municipal, Viaduto Jacareí. Spalio 4 dieną iškilminga S. Paulo Estado seimo (Assembleia Legislativa) sesija 20,00 val.

Bus išsiuntinėjami pakvietimai visiems ML-vos skaitytojams. Prašome visų dalyvauti šiuose svarbiuose rengimuose.

PAGALBOS LIETUVAI KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Komisija "Pagalbos Lietuvai" praneša kad mūsų darbas tęsiasi. O dabar skelbiame sekancias aukas:

- Feliksas Andrusaitis (lipinėliai) -- Cr\$.10.000,00
- Kestutis Draugelis -- Cr\$.64.250,00
- Austina Stonis São Thiago -- Cr\$.100.000,00
- Silvia Marconi -- 100 dólares
- Kun. Petras Rukšys (lipinėlių parduotuvai) -- Cr\$. 8.000,00
- Stasys Germetauskas -- 10 dólares

Visiems aukotojams mūsų širdingas ačiū.

Laukiame kitų aukų.

"Pagalbos Lietuvai"
Komisija

30-TOS DIENOS MIŠIOS

už a. a. **PETRA BABICKA**, bus atlaitytos rugsėjo 27 d. 19:00 val. N. S. de Fátima vienuolyne, Rua Mentor Couto, 544, São Gonçalo.

Šio GARBĖS LEIDEJAS JONAS VALAVIČIUS

skiria šio ML-vos numerio išleidimą savo žmonai ALDONAI ir Jos motina JADVYGAI DAGILIENEI prisiminti ir pagerbti.

Širdingai dėkojame Jonui Valavičiui už paramą mūsų spaudai ir reiškiamo gilią pagarbą a. a. Aldonai ir Jos Mamai Jadvygai. Redakcija ir Administracija

Sveikiname

KUNIGA JONĄ GIEDRĮ

Urugvajaus lietuvių apaštala ir lietuviybės korifėjų, sulaukusį garbingo 70 metų amžiaus (rugs. 27 d.) ir Jam linkime dvasiniai vaisingų, laimingų, džiaugsmingų ir palaimingų metų.

S. Paulo bičiuliai

GERA NAUJIENA

Šių metų lapkričio mėn. 10 d. "Mūsų Lietuvos" skaitytojai, jų šeimos ir draugai turės retą progą pamatyti scenoje garsaus lietuvių dramaturgo Anatolijaus Kairio 3 veiksmų komediją "DIAGNOZĖ", kuriai jau rūpestingai ruošiasi dramos mėgėjų grupė.

Todėl, jau iš anksto reikia pamatyti tos dienos popietę praleisti savųjų tarpe.

Smulkesnių informacijų bus vėliau. SPALIŲ MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- 02 -- Sergio Pratali
- 08 -- Helena Vaitkevičius de Uzeda
- 09 -- Adelia V. Godliauskas
- 10 -- Maria Tereza Butviliskis
- 10 -- Adilson Puodžiūnas
- 12 -- Wanda Greičius Sinopoli
- 12 -- Ana Mikšas
- 14 -- Estanislaui Victor Žutautas
- 15 -- Jonas Valavičius
- 15 -- José Ricardo Indriūnas
- 16 -- Pedro Antonio Stasiukinas
- 19 -- Gisele Maria Šiaulys
- 22 -- Elisabete Vazgauskas
- 23 -- Bronius Šukevičius
- 25 -- Algirdas Baužys
- 26 -- Ona Žibienė
- 31 -- Edward J. Žvingila

Sąjungos-Aliança
Valdyba

SALPOS RATELIUI aukojo
Aldona Valavičiūtė . . . Cr.\$5.000,00

LIETUVIAI S. PAULO TELEVIZIJOJ

Šiluvos – Tautos šventės išvakarėse, šv. Kazimiero parapijoj ketvirto kanalo – SBT televizijos darbuotojų grupė, Žurnalistas Celso Teixeira norėjo ištirti S. Paulo lietuvių nuotaikas Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Žurnalistas turėjo pasikalbėjimą-interviu su ML-vos redaktorium kun. Petru Rukšiu. Kun. Rukšys pabrėžė, kad lietuviai niekad nešijautė sovietų Sąjungos dalimi ir laikė rusus kaip mūsų krašto okupantus, kad Lietuva gali išsiversti be Rusijos globos, lygiai taip kaip po pirmojo pasaulinio karo. Paklaustas ar Šiluvos šventė turi ryšį su atgauta nepriklausomybe, kun. Rukšys atsakė, kad ryšys yra didelis. Kaip Marijos pasirodymas Šiluvoje 1608 metais sustabdė protestantizmo plitimą Lietuvoje, taip Šiluva per amžius liko lietuvių atsparumo ženklui prieš rusų priespaudą ir bedievybę. Šiemet Šiluvoj bus tikriausiai labai didinga ir iškilminga šventė.

Trumpoj žinių santraukoje, šeštadienio vakarą 19,30 val. buvo parodytas šv. Kazimiero parapijos altoriaus lietuviškas kryžius, Lietuvos žemėlapis, Portugalų-Lietuvių kalbos žodyną, Lietuvių kalbos kursą, KALBĖK LIETUVIŠKAI kasetės viršelį ir nuotrauka su mūsų tarnautoja Etelvina, kun. Pr. Gavėnu ir Analija bei Henriku Lošinskais. Taip pat buvo parodytas ir trumpas pasikalbėjimas su kun. Rukšiu.

S. Paulo televizija domisi mūsų veikla ir šventėm, tik atrodo, kad mes patys mažai kreipiame dėmesio. Šiluvos šventėj dalyvavo mažai tautiečių.